

XI. BÖLÜM- SAĞLIK VE TEMİZLİK

11. Sağlık ve Temizlik

Köyde temizliğe fazla önem verilmemekle beraber genel olarak sabun, deterjan gibi temizlik malzemeleri kullanılır. Çamaşırlar otomatik çamaşır makinesi ile yıkanır. Köyde seyrek banyo yapılmasına rağmen çocuklarda bit, pire görülmez. Giysiye fazla harcama yapılmaz. Çoğunlukla uyurken giysiler değiştirilmez.

Evlerin alt katları ahır olarak kullanıldığı için evlerde ağır bir koku vardır. Ancak bu koku hane halkını rahatsız etmez. Evlerde kedi, köpek gibi evcil hayvanlar beslenmez.

Kanalizasyon sayesinde köy temizliği iyi durumdadır. Köy sokaklarında çöp görülmez. Ancak köy çeşmesinden akan sular o bölgedeki toprak zeminin sürekli çamurlu olmasına neden olur. Köy halkı bu durumdan rahatsız değildir.

Konuşulan kadınların hanelerinde yaz-kış bulaşıkları yıkayan kişiler aynıdır. Genel olarak bulaşıklar hane başkanı eşi kadın tarafından yıkanır (Tablo:H-1,Tablo:H-2). İstisnai bir durum olarak konuşulan kadınlardan toplam üç kişinin rahatsızlıklarından dolayı bulaşık, çamaşır ve temizlik işleri kadınların eşleri (hane başkanı) tarafından yapılır. Bu durum Tepeköy'de erkeklerin gerektiğinde eşleriyle işbirliği yaptığını gösterir. Ama köyde genel olarak zorunlu kalmadıkça erkekler ev işlerinden ve temizliğinden kendilerini sorumlu görmezler. Kadınlar da bu durumu olağan kabul ederler. Ev içi ve ev dışı görevlerin kadın ve erkek arasında geleneksel olarak paylaşılmış olduğu gözlemlenmiştir.

Köyde evinde bulaşık makinesi olan hiç kimse yoktur. Bu yüzden yaz-kış bulaşıklar elde yıkanır (Tablo:H-3,Tablo:H-4). Köyde mutfaklar evin içindedir. Bazen bir oda mutfak olarak kullanılır. Ancak mutfağı dışarıda olan ev yoktur. Bu yüzden yaz-kış bulaşıklar ev içindeki mutfaklarda yıkanır (Tablo:H-5,Tablo:H-6).

Konuşulan kadınların hanesinde kullanılan kap türü sayısı genel toplamda ortalama 4.7'dir. Her iki grupta da bakır, alüminyum, çelik, teflon, cam-porselen, emaye, plastik, melamin kullanılan kap türleri arasındadır. Çelik, cam-porselen ve plastik en çok kullanılan kap türleridir. Çinko yalnızca yaşlı hane başkanı grubundaki 3 kişi tarafından kullanılır (Tablo:H-7).

Konuşulan kadınların hanelerinde yaz-kış çamaşırları yıkayan kişiler de aynıdır. Genel olarak çamaşırlar hane başkanı eşi kadın tarafından yıkanır (Tablo:H-8,Tablo:H-9).

Tepeköy'de çoğu evde çamaşır makinesi vardır. Bu yüzden çamaşırlar yaz-kış yüksek oranda makinede yıkanır. Yaşlı hane başkanı grubunda çamaşırlarını elde yıkayanların oranı daha yüksektir (Tablo:H-10,Tablo:H-11). Konuşulan genç hane başkanı grubundaki kadınların hepsi yaz-kış çamaşırlarını ev içinde yıkarlar. Yaşlı hane başkanı grubunda çamaşırlarını elde yıkayan bir kişi yaz-kış çamaşırlarını evinin bahçesinde yıkadığını söylemiştir (Tablo:H-12,Tablo:H-13).

Konuşulanın hanesinde temizliği yapan kişiler de yaz-kış aynıdır. Genel olarak temizlik hane başkanı eşi kadın tarafından yapılır (Tablo:H-14,Tablo:H-15). Köyde genel olarak herkesin evinde elektrikli süpürge vardır. Bu yüzden temizlik yaz-kış %39.1 oranında elektrik süpürgesiyle yapılır. Bununla birlikte azımsanmayacak sayıda kişi temizliğini sadece çalı süpürgesiyle yapmaktadır. Her ikisini de kullananların oranı %23.9'dur. İki grup karşılaştırılacak olursa sadece çalı süpürgesi ya da sadece elektrikli süpürge kullananların oranı yaşlı hane başkanı grubunda daha yüksektir. Her iki süpürgeyi de kullananların oranı genç hane başkanı grubunda dikkat çekmektedir. Bu durum zaman ilerledikçe elektrikli süpürgenin evlere girdiğini ancak geleneksel çalı süpürgesinin birden bire bırakılmayıp temizlikte bir alışkanlık olarak hala kullanıldığını göstermektedir (Tablo:H-16,Tablo:H-17).

Köyde temizlik rutin bir iş olarak yaz-kış her gün yapılır (Tablo:H-18,Tablo:H-19). Bu temizlikten kasıt evin süpürülüp silinmesidir. Kadınlar tarafında 'büyük temizlik' olarak bahsedilen temizlikte halılar, perdeler yıkanır, camlar silinir. Büyük temizlik 3-4 gün sürer ve bayramlardan önce ya da mevsim geçişlerinde yapılır.

Çamaşırlar yıkanırken her hanede mutlaka bir ya da daha fazla ürün kullanılır. Kullanılan ortalama ürün sayısı 2'dir. Deterjan, sabun, yumuşatıcı, çamaşır suyu, çamaşır sodası kullanılan ürünler arasındadır. Deterjan her evde kullanılır. Diğer ürünler daha çok genç hane başkanı grubu içindeki kadınlar tarafından tercih edilir (Tablo:H-20,Tablo:H-21).

On ikinci bölümde kadınların ekonomik durumları ve düşünceleri ile ilgili bilgilere yer verilecektir.